

Jogszabályi háttér a kijelölt gyalogos-átkelőhelyek kialakításához:

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet [a továbbiakban: KRESZ] előírásai határozzák meg – többek között – a gyalogos forgalom irányítására szolgáló fényjelző készüléket, ill. a kijelölt gyalogos-átkelőhelyeknél kötelezően elhelyezendő közúti táblákat; a gépjárművezetők kötelező magatartását a gyalogosokkal szemben.

Az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984. (XII.21.) KM. rendelet alapján:

2. § (1) Az utak forgalmának szabályozása – a 3. §-ban foglalt kivételekkel –, valamint a közúti jelzések elhelyezése, fenntartása, üzemeltetése és eltávolítása a (2)–(10) bekezdésben meghatározott kiegészítésekkel és kivételekkel az út kezelőjének - a feladata.

2. § (5) A települési önkormányzat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §-ában foglaltakkal összhangban gondoskodik a gyalogos-átkelőhelyek megvilágításáról, a gyalogos-átkelőhelyhez vezető szilárd burkolatú járda, a gyalogút, a kerékpárút és gyalogos-felállóhely, a kiemelt szegélyen vagy padkán kívüli gyalogos korlátok, az egyéb gyalogos biztonsági berendezések létesítéséről és fenntartásáról, valamint a gyalogosok részére szolgáló vasúti gyalogos-átkelőhely és a kizárólag kerékpárosok közlekedését szolgáló vasúti átjárók létesítéséről.

3. § (1) bek. a) pont: A közlekedési hatóság engedélye szükséges az új gyalogos-átkelőhely kijelöléséhez, forgalomba helyezéséhez és a meglévő megszüntetéséhez.

Melléklet (Forgalomszabályozási Műszaki Szabályzat) V. fejezet 17.1 pont: A gyalogosforgalom irányítására fényjelző készüléket kell elhelyezni minden kijelölt gyalogosátkelő-helynél, ahol a járművek forgalmát fényjelző készülékkel irányítják.

Melléklet (Forgalomszabályozási Műszaki Szabályzat) VI. fejezet /Gyalogosforgalom/ előírásai:

23.1. Gyalogos-átkelőhelyet az úton csak olyan helyen szabad kijelölni, ahol a kijelölt gyalogos-átkelőhelyet és az azon áthaladó gyalogosokat az úton közlekedő járművezetők – napszaktól függetlenül – legalább 50 méter távolságból felismerhetik.

23.2. Gyalogos-átkelő-hely kijelölésével együttesen figyelembe kell venni

- a gyalogos- és gépjárműforgalom nagyságát,
- a gyalogosforgalom biztonságát,
- a gyalogosok áramlási irányát,
- az út és környezetének kialakítását.

23.3. A kijelölt gyalogos-átkelőhelyet úgy kell elhelyezni, hogy az

- a) az úttesten lehetőleg a legrövidebb áthaladást biztosítsa,
- b) az egész úttesten – illetőleg ahol több úttest van, ott az összes úttesten – összefüggően átvezessen.

23.4. A kijelölt gyalogos-átkelőhely elhelyezésénél nem alkalmazható olyan megoldás, amely valamelyik járda szabályos megközelítését lehetetlenné tenné.

23.5. Gyalogos-átkelőhelyet nem szabad kijelölni

- a) autópályán és autópályán,
- b) hídon, aluljáróban, alagútban,
- c) beláthatatlan útkanyarulatban és bukkanóban, amennyiben az a 23.1 pontban foglaltakat nem biztosítja,
- d) vasúti átjáróban és a vasúti átjáróhoz vezető úton a szélső vágánytengelytől számított 30 méteren belül, kivéve, ha a gyalogosforgalmat fényjelző készülék irányítja,
- e) közvilágítás nélküli útszakaszon,
- f) a vonatkozó szabványnak nem megfelelő közvilágítású útszakaszon,
- g) autóbusz, trolibusz, szélső fekvésű villamos megállóhelyén, továbbá középfekvésű villamospálya járdasziget nélküli megállóhelyén és
 - azok előtt 15 méteren belül,
 - a megálló jármű végétől számított 5 méteren belül.
- h) középfekvésű villamospálya útkereszteződés előtt levő járdaszigetes megállóhelyénél, a járdasziget útkereszteződéssel ellentétes végénél, ha az útkereszteződésnél a járdaszigetről gyalogos átvezetés van, vagy az ott levő kijelölt gyalogos-átkelőhely forgalma forgalomirányító fényjelző készülékkel irányított. Kivétel a tilalom alól, ha a járdasziget végénél kijelölendő gyalogos-átkelőhelyet is forgalomirányító fényjelző készülék irányítja. Ezekben a helyeken a járdaszigeten a két kijelölt gyalogos-átkelőhely, illetőleg a külön szintű gyalogos átvezetés és a kijelölt gyalogos-átkelőhely között, valamint – szükség és lehetőség esetén – azonos hosszban a járdaszigethez közelebb eső járdán gyalogoskorláttal, vagy más hasonló berendezéssel a gyalogosok átkelését meg kell akadályozni,
- i) útkereszteződésen kívül, ha az forgalomirányító fényjelző készülékkel irányított útkereszteződéstől, vagy kijelölt gyalogos-átkelőhelytől számított 100 méteren belül van, kivéve, ha annak forgalmát – a mellette levővel összehangolt – forgalomirányító fényjelző készülék irányítja.
- j) összehangolt forgalomirányítású útkereszteződések között, kivéve, ha a kijelölt gyalogos-átkelőhely forgalmát fényjelző készülék irányítja,
- k) lakott területen, ha a gyalogosnak 5 sávnál többet kellene kereszteznie jelzőlámpás forgalomirányítás, vagy közbenső biztonságos megállási lehetőség nélkül,
- l) lakott területen kívül, ha a gyalogosnak 3-nál több sávot kell kereszteznie jelzőlámpás forgalomirányítás vagy közbenső biztonságos megállási lehetőség nélkül.

23.6. Gyalogos-átkelőhelyet ki kell jelölni

- a középfekvésű villamospálya járdaszigetes megállóhelyénél a járdasziget egyik (útkereszteződésnél levő járdasziget esetében az útkereszteződés felé eső) végénél, ha nincs külön szintű gyalogos átvezetés,
- ahol a gyalogosforgalom irányítására szolgáló fényjelző készüléket elhelyezték.

23.7. Lakott területen kívül gyalogos-átkelőhelyet kijelölni csak rendkívüli esetben szabad. A kijelölt gyalogos-átkelőhely térségében 60 km/óra sebességkorlátozást és jelzőtáblával, valamint záróvonallal is jelzett előzési tilalmat kell elrendelni, továbbá kötelező a „Gyalogosátkelés” veszélyjelző tábla (KRESZ 83. ábra) elhelyezése. A kijelölt gyalogos-átkelőhelyre további útburkolati jelekkel (KRESZ 158/a és 158/b ábrák) is fel kell hívni a figyelmet.

23.14. A kijelölt gyalogos-átkelőhely mindkét végéhez szilárd burkolatú járda vezessen, amely a kijelölt gyalogos-átkelőhelyhez a gyalogosok várakozására szolgáló szilárd burkolatú felülettel (gyalogos felállóhely) csatlakozzon.

23.15. Az autóbusz (trolibusz) megállóhely szilárd burkolatú járda része (kiemelt szegélyes járdasziget) és az autóbusz (trolibusz) megközelítésére szolgáló kijelölt gyalogos-átkelőhely között szilárd burkolatú járda minden esetben legyen.

23.16. Az autóbusz (trolibusz) megállóhely szilárd burkolatú járda része (kiemelt szegélyes járdasziget) és az autóbusz (trolibusz) megközelítésére szolgáló kijelölt gyalogos-átkelőhely között szilárd burkolatú járda minden esetben legyen.

23.17.

Gyalogos-átkelőhelyeket kijelölni csak a 23.14, 23.15 és 23.16 pontokban foglaltak teljesülése esetén szabad.

23.18. Kijelölt gyalogos-átkelőhely végleges megszüntetésénél a kijelölt gyalogos-átkelőhely jelzéseit egyszerre kell eltávolítani, és ezzel egy időben a gyalogosok további átkelését gyalogoskorlát (vagy más hasonló berendezés) elhelyezésével meg kell akadályozni.

23.19. A gyalogosok átkelésének megakadályozása érdekében gyalogoskorlátot, vagy más hasonló berendezést kell elhelyezni az olyan középfekvésű villamospálya járdaszigetes megállóhelyénél a járdaszigeten, illetőleg szükség és lehetőség szerint az ahhoz közelebb eső járdán, ahol

a) a járdaszigetről külön szintű gyalogosátvezetés van a járdához, vagy

b) a járdasziget és a hozzá közelebb eső járda között az úttestet párhuzamos közlekedésre kijelölték.

Nem kell korlátot elhelyezni a járdaszigeten, ha az elegendő szélességű ahhoz, hogy azon csúcsforgalmi időszakban se keletkezzék torlódás. Ilyen esetben azonban járdaszigethez legközelebb eső járdán a korlát elhelyezése – ha erre lehetőség van – kötelező.

23.21. A 23.4, 23.14, 23.15 és 23.20 pontok alkalmazásakor a járdával egyenértékű a gyalogút, a gyalog- és kerékpárút, illetőleg más, kizárólag a gyalogosok közlekedésére szolgáló létesítmény.

I. számú függelék (közúti fogalmak)

b) *Kijelölt gyalogos-átkelőhely:* az úton a gyalogosok áthaladására szolgáló, útburkolati jellel jelölt terület, ahol a KRESZ 21. § (7) bekezdés értelmében a gyalogosoknak elsőbbsége van a járművekkel szemben. A kijelölt gyalogos-átkelőhelyet – az FMSZ 23.9 pontjában említett kivételekkel – jelzőtábla is jelzi.

p) *Gyalogos felállóhely:* a kijelölt gyalogos-átkelőhely és a hozzávezető járda, vagy gyalogút csatlakozásánál levő, a gyalogosok biztonságos megállását, várakozását szolgáló olyan szilárd burkolatú felület, amelynek szélessége megegyezik a kijelölt gyalogos-átkelőhely szélességével.